

Het uitvoeren van een psychosociaal en leefstijlonderzoek binnen de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht

Onderzoek naar de ervaringen, behoeftes en wensen van centrale zorgverleners om vast te stellen wat er speelt bij kind en gezin

Aanleiding van het onderzoek

De oorzaken en gevolgen van obesitas bij kinderen zijn complex en veelzijdig. Daarom is een netwerkaanpak nodig om zowel het gewicht van het kind, als de gezondheid en kwaliteit van leven van deze kinderen te verbeteren. Het uitvoeren van een psychosociaal en leefstijlonderzoek is een essentieel onderdeel van deze netwerkaanpak. Het doel van deze studie was om de ervaringen, behoeftes en wensen van zorgprofessionals te onderzoeken met betrekking tot het uitvoeren van een psychosociaal en leefstijlonderzoek van obesitas bij kinderen.

Methode

Er zijn veertien semigestructureerd interviews gehouden met Nederlandse zorgprofessionals die verantwoordelijk zijn voor de coördinatie van de ondersteuning en zorg voor kinderen met obesitas (de centrale zorgverleners (CZV)). De volgende onderwerpen werden besproken: ervaringen van CZV met zowel het gebruik van uitvraagmethodieken voor obesitas bij kinderen als de inhoud ervan, en de behoeftes en wensen van CZV met betrekking tot de inhoud, omstandigheden en vereiste competenties. De interviews bestonden uit open vragen en werden opgenomen en getranscribeerd. De gegevens werden geanalyseerd met behulp van template analyse en werden aangevuld met open codering in softwareprogramma MAXQDA.

Resultaten

De meeste CVZ vonden zowel het opbouwen van een vertrouwensband met de kinderen en hun ouders als het creëren van de juiste toon bij het voeren van de gesprekken over gewicht van het kind belangrijk. CZV gaven aan dat visueel materiaal nuttig was bij dergelijke gesprekken. Alle CZV gebruikten de brede anamnese-tool (in 2018 ontwikkeld door proeftuin Amsterdam en 's-Hertogenbosch) om het psychosociaal en leefstijlonderzoek uit te voeren, maar ze gaven ook aan dat een meer optimale tool wenselijk was. Ze benadrukten dat er specifieke kenmerken zijn die hen hielpen bij het voeren van het gesprek, namelijk: voldoende kennis over de complexiteit van obesitas; affiniteit hebben met obesitas gerelateerde problemen; hun ervaring als CZV; het gebruiken van gesprekstechnieken, zoals oplossingsgerichte vragen en motiverende gespreksvoering; peer-to-peer coaching; en tot slot, een open, niet-stigmatiserende houding die aansluit bij het kind en hun ouders.

Conclusies

Naast de behoefte aan een geschiktere tool voor het uitvoeren van een psychosociaal en leefstijlonderzoek, benadrukten CZV het belang van het beschikken over de vereiste kennis, vaardigheden en houding om stap 2 goed te kunnen doen. Hierom wordt aanbevolen om CZV te scholen over hoe het psychosociaal en leefstijlonderzoek het beste kan worden uitgevoerd binnen de netwerkaanpak. Toekomstig onderzoek moet zich richten op het verder ontwikkelen van de brede anamnese-tool om CZV te faciliteren en daarmee de ondersteuning en zorg voor kinderen met obesitas en hun families te verbeteren.